

บทนำ

ในบทนี้ได้อธิบายถึงภูมิหลังของการวิจัย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย ความหมายของคำบางคำที่ใช้อย่างชัดเจน ข้อสมมติเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยนี้

ภูมิหลังของการวิจัย

หน่วยงานแต่ละหน่วยประกอบไปด้วยบุคคลสองประเภทคือ ผู้นำ (Leader) กับผู้ตามหรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา (Follower) ซึ่งต่างก็มีบทบาทในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายแตกต่างกัน ผู้นำตามความเห็นของ Thompson¹ หมายถึงบุคคลผู้หนึ่งที่สามารถควบคุมให้คนอื่นร่วมมือกันดำเนินงานไปสู่เป้าหมายได้ ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นอิทธิพลอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดจากคุณสมบัติส่วนตัวของผู้นำที่พยายามจะใช้อิทธิพลอันนั้น ดึงดูดให้ผู้อื่นมีความเห็นและยอมปฏิบัติตามความต้องการของตน โดยอาศัยสถานการณ์แวดล้อมในขณะนั้นช่วย ปัญหาที่ว่าใครคือ ผู้นำนั้น ประการแรกพิจารณาได้จากการยอมรับนับถือของผู้อื่นที่มีต่อคนผู้นั้น ในฐานะที่เขาคุณสมบัติพิเศษบางอย่างที่ทุกคนเห็นพ้องกันว่า เขาควรจะเป็นผู้นำ เช่น มีความเฉลียวฉลาดกว่าคนอื่น ได้รับความนิยมนับถือโดยตรง หรือมีประสบการณ์มาก มีมนุษยสัมพันธ์สูง ตัดสินใจได้รวดเร็วและถูกต้อง สามารถนำกลุ่มผู้อื่นไปไหนก็ได้ ฯลฯ สำหรับหน่วยงานที่มีแบบแผน (formal organization) ผู้นำคือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าโดยตำแหน่งแล้ว เขาย่อมจะมีอิทธิพลเหนือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพราะเป็นผู้มีอำนาจในการให้คำสั่งและโทษแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เสมอ ผู้นำในลักษณะนี้สามารถที่จะใช้อิทธิพลของตนที่มีอยู่ กระตุ้นให้ผู้อื่นดำเนินงานดำเนิน

---

¹Herbert A. Simon, Donald W. Smithburg, and Victor A. Thompson, "The Role of the Leader", Public Administration, (New York : Alfred A. Knopf, 1968), pp. 102 - 110.

งานไปสู่จุดหมายใดเหมือนกัน อิทธิพลของผู้นำมักจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์แวดล้อม ในสถานการณ์ที่ต่างกัน ผู้นำคนเดียวกันอาจจะมีอิทธิพลต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่เหมือนกัน

ภาวะผู้นำนอกจากจะเป็นสมบัติที่มีติดตัวมาแต่กำเนิดแล้ว ยังอาจจะฝึกฝนอบรม ให้เกิดขึ้นได้ ในปัจจุบันจึงมีผู้ศึกษาภาวะผู้นำด้วยการวิเคราะห์จากพฤติกรรมผู้นำ - (leader behavior) พฤติกรรมผู้นำจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ผู้นำคนนั้นมีคุณสมบัติของภาวะผู้นำ (leadership) อยู่มากน้อยเพียงใด เพราะผู้นำจะต้องแสดงบทบาทในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากเราไม่สามารถวัดพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้หมดทุกด้าน จึงจำเป็นต้องเลือกวัดเฉพาะพฤติกรรมที่เราต้องการเพียงบางด้าน เท่านั้น Sanford² ได้สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับผู้นำไว้ว่า

1. ภาวะผู้นำที่มีลักษณะเป็นกลาง ๆ ที่จะนำไปใช้ได้ดีในทุกกรณีไม่มี หรือหากจะมีเราก็ไม่อาจจะอธิบายให้เป็นที่เข้าใจได้ควยวิธีใดวิธีหนึ่ง
2. ในสถานการณ์เฉพาะอย่างหนึ่ง พฤติกรรมผู้นำจะแตกต่างไปจากคนอื่น ๆ ในหน่วยงาน ทั้งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ หรือสรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้นำเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์แวดล้อม

Hemphill³ ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้นำมีความ

---

²Filmore H. Sanford, "Research on Military Leadership", in Theory and Research in Administration, by Andrew W. Halpin, (New York : Macmillan Company, 1966) p. 51.

³John K. Hemphill, Situational Factors in Leadership, Bureau of Educational Research Monograph No. 32. (Columbus, Ohio : Bureau of Educational Research, The Ohio State University, 1949).

สัมพันธ์กันกับสถานการณ์แวดล้อมอย่างใกล้ชิด จากการศึกษาเรื่องขนาดของกลุ่มรวมงานที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้นำ สรุปได้ว่า กลุ่มรวมงานที่มีขนาดใหญ่จะทำให้พฤติกรรมผู้นำโน้มเอียงไปในทางที่ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้ร่วมงานมีน้อยลง กฎและระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานมากขึ้น สำหรับกลุ่มรวมงานที่มีขนาดเล็ก พฤติกรรมผู้นำโน้มเอียงไปในทางที่ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้ร่วมงานมีมากขึ้น มีความเห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงาน กฎและระเบียบข้อบังคับสำหรับผู้ร่วมงานมักจะได้รับการยกเว้น หรือมีการใช้กฎและระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานน้อยลง

ภาวะผู้นำตามความเห็นของ Mackenzie นั้นหมายถึง พฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ในการแสวงหาทางกระทำกรอย่างหนึ่งอย่างใดให้บรรลุเป้าหมาย ตั้งแต่เกิดจนตาย มนุษย์จะพยายามแสวงหาทางที่ดีที่สุดเพื่อสนองตอบความต้องการของตน และจะเลือกวิธีการเหล่านั้นก็ต่อเมื่อได้รับความพึงพอใจแล้ว ภาวะผู้นำที่มีลักษณะดังนี้

1. นำไปสู่การสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน
2. นำไปสู่การใช้วิธีการจูงใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมงานเฝ้าพยายามของตนทำงานอย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดแรงจูงใจภายในมากกว่าแรงจูงใจภายนอก
3. ทำให้ผู้ร่วมงานแต่ละคนทุ่มเทกำลังความสามารถของตนในการช่วยกันแก้ปัญหาอย่างเต็มที่⁴

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้นำจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์แวดล้อมที่กำลังเผชิญอยู่ ขนาดของกลุ่มรวมงานมีผลกระทบบกระเทือนต่อพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงาน กล่าวคือผู้นำที่อยู่ในกลุ่มรวมงานขนาดใหญ่จะมีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในลักษณะที่การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้ร่วมงานมีน้อยลง แต่กฎ

⁴Gordon N. Machkenzie, and Stephen M. Corey, Instruc-tional Leadership, Bureau of Publications, Teachers College, Columbia University, New York, p. 4, 21.

และระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของผู้นำในการบริหารงานมากขึ้น ส่วนผู้นำที่อยู่ในกลุ่มผู้ร่วมงานที่มีขนาดเล็ก จะมีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในลักษณะที่การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้ร่วมงานมีมากขึ้นและมีความเห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงาน กฎและระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารนอกลง

การบริหารเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งอย่างน้อยจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ๔ เรื่อง คือ งาน (The task) องค์การหรือหน่วยงานที่เป็นแบบแผน (The formal Organization) กลุ่มผู้ร่วมงาน (The work group หรือ work groups) และผู้นำ (The leader หรือ leaders)⁵

งาน (The task) หมายถึง ภารกิจที่หน่วยงานแต่ละหน่วยจะต้องกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ งานของหน่วยงานแต่ละหน่วยย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ งานของโรงเรียนคือ การให้การศึกษาวินัยแก่นักเรียน งานของโรงงานอุตสาหกรรมคือ การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่ผลิตได้ ตลอดจนการแสวงหาตลาดเพื่อการจำหน่ายสินค้าเหล่านั้น ฯลฯ จะเห็นได้ว่า งานของหน่วยงานแต่ละหน่วยไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่างานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งก็คือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้นนั่นเอง

องค์การหรือหน่วยงานที่เป็นแบบแผน (The formal organization) เป็นการรวมกลุ่มกันของบุคคล โดยสมาชิกของกลุ่มแต่ละคนมีหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันร่วมมือกันดำเนินงานไปสู่จุดหมายปลายทางของกลุ่ม Stogdill⁶ ได้สรุปลักษณะของหน่วยงานที่เป็นแบบแผน (formal organization) และหน่วยงานที่ไม่เป็นแบบแผน

⁵ Andrew W. Halpin, Theory and Research in Administration, (New York : Macmillan Company, 1966) p.34.

⁶ Ralph M. Stogdill, loc. cit.

(Informal organization) ไร้วา

ก. หน่วยงานที่เป็นแบบแผน (formal organization) มีลักษณะดังนี้ คือ

1. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ไว้แน่นอน

2. การติดต่อกันระหว่างบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ เป็นไปตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานที่วางไว้

ข. หน่วยงานที่ไม่เป็นแบบแผน (informal organization) มีลักษณะดังนี้ คือ

1. หน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลในหน่วยงานเป็นผลงานที่บุคคลแต่ละคนได้ปฏิบัติไปจริง ๆ

2. การติดต่อกันระหว่างบุคคลในหน่วยงานเป็นเรื่องของบุคคลแต่ละคนหรือมีลักษณะเป็นการติดต่อส่วนตัวมากกว่าติดต่อตามระเบียบของงานที่วางไว้

กลุ่มผู้ร่วมงาน (The work group หรือ work groups หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานแต่ละหน่วย โรงเรียนขนาดเล็กโดยทั่วไป กลุ่มผู้ร่วมงานคือ ครูใหญ่และคณะครูในโรงเรียนนั้น หน่วยงานขนาดใหญ่อาจจะประกอบด้วยกลุ่มผู้ร่วมงานหลายกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะแตกต่างกันแล้วแตชนิดของงานที่ทำ โรงเรียนขนาดใหญ่ กลุ่มผู้ร่วมงานอาจจะประกอบด้วยครูใหญ่และคณะครู คนงานภารโรง คนขับรถรับส่งนักเรียน ฯลฯ

ผู้นำ (The leader หรือ leaders) ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งทั้งหมดแต่ผู้เดียว

ในหน่วยงานหนึ่งอาจจะมีผู้นำหลายระดับอยู่ร่วมกัน แต่ผู้นำเหล่านั้นจะต้องขึ้นตรงต่อผู้นำสูงสุดเพียงคนเดียว ในโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ผู้นำสูงสุดคือ ครูใหญ่ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานของโรงเรียนทั้งหมดแต่ผู้เดียว ผู้นำอีกระดับหนึ่งคือ หัวหน้า -

หมวดวิชา ซึ่งมีหน้าที่บริหารงานในหมวดวิชาของตนอย่างเต็มที่ แต่หัวหน้าหมวดวิชาจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของครูใหญ่อีกคนหนึ่ง ผู้นำมีหน้าที่สำคัญสองประการ คือ

1. มีหน้าที่ตัดสินใจ (as decision maker)
2. มีหน้าที่เป็นผู้นำของกลุ่มสมาชิกในหน่วยงานของตน (as a group leader)

ผู้นำแต่ละคนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบต่องานในหน่วยงานของตน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นผู้นำจะต้องสามารถเลือกตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เป็นผลดีต่อผู้ร่วมงานและหน่วยงาน การพิจารณาตัดสินใจทำอย่างหนึ่งอย่างใดลงไป ผู้นำจะต้องเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม ปัญหาบางอย่างอาจจะต้องการตัดสินใจร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย แต่ปัญหาบางอย่างผู้นำอาจจะตัดสินใจดำเนินงานด้วยตนเองเพียงผู้เดียวได้ จะเห็นว่าแม้แต่การเลือกวิธีแก้ปัญหา ผู้นำก็ต้องเป็นผู้ตัดสินใจเลือก ผู้นำจึงเป็นผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา

ผู้นำในฐานะผู้นำกลุ่มสมาชิกในหน่วยงานมีหน้าที่สำคัญสองประการ คือ

1. มีหน้าที่นำความสำเร็จมาสู่สมาชิกในหน่วยงาน (group achievement) เช่น การช่วยเหลือสมาชิกในหน่วยงานดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย การริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
2. มีหน้าที่ช่วยเหลือให้กลุ่มสมาชิกในหน่วยงานดำเนินงานต่อไปได้ (group maintenance) เช่น ช่วยจัดข้อขัดแย้งระหว่างสมาชิกในหน่วยงาน ช่วยจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก สนับสนุนให้สมาชิกในหน่วยงานรู้จักนำตัวเอง ฯลฯ

การวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมทางการบริหารวิทยาลัยครู" วางอยู่บนรากฐานของความเชื่อที่ว่า ความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยครูมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การยอมรับในพฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหารวิทยาลัยครูของคณะอาจารย์ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ถ้าคณะอาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกับผู้บริหาร

เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผู้บริหารยึดถือและปฏิบัติอยู่ ผู้บริหารย่อมได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากคณะอาจารย์คณาจารย์ แต่ถ้ามหาวิทยาลัยมีความเห็นขัดแย้งกับผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผู้บริหารยึดถือปฏิบัติอยู่ ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาทางการบริหารขึ้น

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูโดยวัดจากพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารเหล่านั้น ซึ่งจะพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครูกับผู้ร่วมงานเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูตามที่เป็นจริง (Real)
2. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครูกับผู้ร่วมงานเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ควรจะเป็น (Ideal)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูตามที่เป็นจริง กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูตามอุดมคติหรือที่ควรจะเป็น

ผู้บริหารวิทยาลัยครูได้รับแต่งตั้งจากทางราชการให้ดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาอีกหัตถ์ครูแต่ละแห่ง ซึ่งแต่ละคนมีภูมิหลังแตกต่างกัน ดังนั้นบทบาทในฐานะผู้นำของผู้บริหารแต่ละคนย่อมต่างกันไปด้วย จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาว่า ในฐานะผู้นำท่านเหล่านั้นควรจะทำประพฤติดังไร จึงจะทำให้การบริหารงานของท่านดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยเป็นผลดีต่อหน่วยงานและผู้ร่วมงาน การตอบปัญหานี้จำเป็นต้องทราบข้อมูลบางประการ เกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างที่แสดงถึงภาวะผู้นำของท่านเหล่านั้นเท่าที่เป็นอยู่ว่ามีอะไรบ้าง และหากท่านเหล่านั้นมีโอกาสบริหารงานอย่างเต็มที่โดยปราศจากอิทธิพลของระเบียบข้อบังคับของทางราชการมาครอบงำ ท่านควรจะทำประพฤติดังไร ในการนี้จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารวิทยาลัยครูเท่าที่เป็นอยู่ (Real) กับที่ควรจะเป็น (Ideal) มาวิเคราะห์เปรียบเทียบหาเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในหมู่ผู้บริหารและคณะอาจารย์ตามวิทยาลัยครูต่าง ๆ ว่า ผู้บริหารควรจะทำประพฤติดังไรในการบริหารงาน เพื่อจะดูว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มมีความเห็นเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้จำกัดอยู่เฉพาะพฤติกรรมผู้นำเพียงสองด้าน คือด้าน Initiating Structure และด้าน Consideration ซึ่งเป็นพฤติกรรมพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้บริหารทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี พฤติกรรมผู้นำด้าน Initiating Structure เป็นพฤติกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับสมาชิกในหน่วยงาน, การจัดรูปแบบของหน่วยงานที่ดี วิธีติดต่อสัมพันธ์กัน ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย พฤติกรรมผู้นำด้าน Consideration เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแสดงความเป็นมิตร การเคารพนับถือและการไว้วางใจกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นำกับผู้ร่วมงาน

การบริหารเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน นอกจากพฤติกรรมผู้นำสองด้านนี้แล้วยังมีพฤติกรรมผู้นำด้านอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องกับอีกหลายด้าน การวัดพฤติกรรมผู้นำเพียงสองด้านจึงไม่อาจจะใช้เป็นเครื่องมือวัดผลสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยครูได้ อย่างไรก็ตาม ผลของการวิจัยจะใช้เป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นถึงลักษณะพฤติกรรมผู้นำทั้งสองด้านของผู้บริหารวิทยาลัยครู ทั้งที่เป็นจริง (real) และที่ควรจะเป็น (ideal) ตามความเห็นของผู้บริหารและคณะอาจารย์ในวิทยาลัยครูซึ่งเป็นผู้ผู้ใ้บังคับบัญชาโดยตรง

ผู้บริหารจะประสบผลสำเร็จในการบริหารงานด้วยดีนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความเข้มแข็งในพฤติกรรมด้าน Initiating Structure และมีพฤติกรรมด้าน Consideration สูงในสายตาของผู้ร่วมงาน การวัดพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนความคิดเห็นของคณะอาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ และจะถือว่าค่าเฉลี่ยอันนี้คือความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูแต่ละด้านที่กล่าวมาแล้ว

จากการสำรวจของผู้วิจัย ยังไม่เคยเห็นใครทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูโดยใช้แบบสอบถาม L B D Q มาก่อนเลย ทั้ง ๆ ที่ต่างประเทศกำลังสนใจในเรื่องนี้และทำการวิจัยกันอย่างกว้างขวาง จึงเห็นสมควรจะนำมาวิจัยกับผู้บริหารของไทยด้วย ซึ่งอาจจะมีประโยชน์ต่อวงการบริหารโดยตรง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับกับความเข้าใจและความคาดหวังในเรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูเพียงสองด้าน คือด้าน Initiating Structure และด้าน Consideration วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

1. ต้องการทราบพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่ขณะนี้ตามความเห็นของบุคคลต่อไปนี้
  - ก. ผู้บริหารวิทยาลัยครู
  - ข. คณะอาจารย์ในวิทยาลัยครู
2. ต้องการทราบพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ควรจะเป็น ตามความเห็นของบุคคลต่อไปนี้
  - ก. ผู้บริหารวิทยาลัยครู
  - ข. คณะอาจารย์ในวิทยาลัยครู
3. ต้องการเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครูกับความเห็นของคณะอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่ขณะนี้
4. ต้องการเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครูกับความเห็นของคณะอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ควรจะเป็น
5. ต้องการเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูตามที่เป็นอยู่กับที่ควรจะเป็น

ประโยชน์ของการวิจัย

ผู้วิจัยหวังว่าผลของการวิจัยอาจจะให้ประโยชน์ต่อบุคคลต่อไปนี้มากที่สุด คือ

1. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารระดับสูงของกรมการฝึกหัดครู ในการจัดโครงการอบรมผู้บริหารวิทยาลัยครูใหม่พฤติกรรมทางการบริหารสอดคล้องกับหลักวิชาและความต้องการของผู้ร่วมงานส่วนใหญ่ เพราะความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงานทุกคน

2. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารวิทยาลัยครูโดยตรง ผลของการวิจัยอาจจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงตัวผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้ได้

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอให้ความหมายของคำเหล่านั้นไว้ดังต่อไปนี้

"ผู้บริหารวิทยาลัยครู" หมายถึง ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครูแต่ละแห่ง

"พฤติกรรมทางการบริหาร" หมายถึง การกระทำ รวมถึงท่าทีที่ผู้บริหารแสดงออกให้ผู้ร่วมงานสามารถสังเกตเห็นได้ในการบริหารงาน

"ผู้ร่วมงาน" หมายถึง ครูอาจารย์ในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง

ข้อสมมติเบื้องต้น (Assumptions) ผู้วิจัยถือว่า

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงตรง (Validity) ในสิ่งที่ต้องการจะวัดสูง

2. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครู มีอิทธิพลต่อการบริหารงานของวิทยาลัยครูนั้น ๆ สูง

ลำดับขั้นของการเสนอขอมูล

ภูมิหลังของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย ข้อสมมติเบื้องต้น ขอบเขตของการวิจัยได้รายงานไว้ในบทที่ 1 บทที่ 2 กล่าวถึงงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ซึ่งจะรายงานเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำ ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและบทบาทของผู้นำ การใช้แบบสอบถามในการวิจัย บทที่ 3 เสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประชากรในโครงการวิจัย ข้อ

จำกัดในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 4 กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ใช้มีอยู่ในภาคผนวก